

ἦλθον, συνειθίζεται ἡ ἀποδοχή τῶν συμπερασμάτων τούτων μετὰ περιφρονητικῆς ἀπιστίας. Ἄλλ' οἱ ἀναγνόντες, ἢ οἱ μέλλοντες ν' ἀναγνώσωσιν αὐτὸν μετ' ἐνδοιασμοῦ, θ' ἀφήσωσι ν' ἀπολεσθῆ ἕξ ἀδιαφορίας ἀπόπειρα, δι' ἣν κατηνάλωσεν ὑπὲρ τὰ πεντεκαίδεκα ἔτη ἀναζητήσεων καὶ ὑπολογισμῶν.

Τοιαύτη τις ἀπόπειρα ἐγένετο διὰ τὴν Σινικήν, ἣν ὁ κ. Rodier τέλειον παρέλιπεν. Ὁ συγγραφεὺς κατώρθωσεν οὐ μόνον νὰ ἐπικυρώσῃ παραδόσεις περὶ οὐρανίου ἡλικίας, λίαν μεμακρυσμένης, ἀλλὰ καὶ μελετῶν τὴν σινικήν οὐρανογραφίαν, ἐθεώρησε δυνατὸν τὸν δισχυρισμὸν ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν ἀστέρων καὶ τῶν ἀστερισμῶν ἡμῶν τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς Σινικῆς ἀρῶμεθα. Ὁ δισχυρισμὸς αὐτοῦ, καίπερ δυσέφικτος, παρέχει μεγίστην σπουδαιότητα. Οὔτε ἀρμόδιοι ἐσμὲν, οὔτε τὸ ἀναγκαῖον κῦρος ἔχομεν, ὅπως ἐγγυηθῶμεν τὰ ἀποτελέσματα, ἀπερ οὕτω ὁ κ. Rodier ἐπέτυχεν. Ἄλλ' οὐχ ἦρτον ἐπιτρέπεται ἡμῖν δυνηθεῖσι νὰ πεισθῶμεν τούτοις, ὅπως ἐπιμαρτυρήσωμεν τὴν πλήρη αὐτῶν ἀλήθειαν. Τοῦτο δὲ γενήσεται τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσω ἡδυνήθημεν νὰ καταδειξώμεν, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς ἐθνολογίας, τῆς γλωσσολογίας, τῆς ἀρχαιολογίας, τῆς ἀστρονομίας, τῆς ἱστορίας ἐπαγωγαί καταδεικνύουσι τὴν ὑπαρξίν κοινωνιῶν, ὁργανωθεισῶν ἐν Ἀσίᾳ πολὺ πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς θετικῆς ἱστορίας, ὅτι ἡ ἀστρονομία συντελεῖ εἰς τὴν εὔρεσιν θετικῶν χρονολογιῶν διὰ τὴν προϊστορικὴν ταύτην περίοδον, καὶ ἐπικύρωσιν τῆς σχετικῆς ἀκριβείας τῶν μυθικῶν παραδόσεων, καὶ ὅτι πρὸς ἀνασύστασιν τῆς ἀρχικῆς χρονολογίας αἱ μᾶλλον αὐθεντικά ἐπιγραφαὶ ἀπλῶς ἐπουσιωδῆς τι κῦρος κέκτηνται παρὰ τοῖς ἀστρονομικοῖς ὑπολογισμοῖς.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ). Zavorowski.

Ο ΟΓΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΗΜΑ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ

ΕΝ ΤΑΙΣ ΣΧΕΣΕΣΙΝ ΑΥΤῶΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΑΝΟΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ.

Δὲν εὐρισκόμεθα πλέον εἰς τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ὁ περίφημος χειρουργὸς Meru παρέβαλλε τοὺς ἀνατέμνοντας τὸν ἐγκέφαλον πρὸς τοὺς ἀμαξηλάτας, οἵτινες γινώσκουσι μὲν τὰ ὀνόματα τῶν ὁδῶν, δὲν γνωρίζουσιν ὅμως τὰ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν συμβαίνοντα, οὐδὲ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἀριστοτέλους τοῦ λέγοντος ὅτι οἱ ἔχοντες μεγάλην κεφαλὴν εἰσιν ὁμοιοὶ πρὸς τὸν ὄνον τοῦ ὁποίου καὶ τὴν βλακίαν ἔχουσι. Σήμερον αἱ βέβαιαι γνώσεις περὶ τῆς ἐνεργείας τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ἐγκεφάλου εἶναι ἀρκούντως πολυπληθεῖς, καὶ

ἐξ ἄλλου αἱ μεγάλα κεφαλαὶ κρίνονται ὑπὸ τῶν φυσιολόγων πολὺ εὐμενῶς. Νέον δὲ καὶ σημαντικὸν πλεονέκτημα κτῶνται ἐκ τῶν ἐρευνῶν, τὰς ὁποίας οἱ κ. κ. Laccasagne καὶ Cliquet ἐξέθησαν ἄρτι ἐν τῇ ἐταιρίᾳ τῆς δημοσίου ἰατρικῆς καὶ τῆς ὑγιεινῆς ἐν Παρισίοις.

Πρῶτος ὁ Γκαλ ἐμελέτησε μέτρα ἔχων εἰς χεῖρας, τὴν σχέσιν τοῦ ὄγκου τοῦ κρανίου πρὸς τὸν νοῦν. Παρατήρησε δὲ ὅτι σπανίως ἡ κεφαλὴ βλακῶν ἔχει περίμετρον μείζονα τῶν 35 μέχρι 40 ἑκατοστομέτρων, ἐνῶ ἄνδρες μετρίως ἀναπτυχθέντες ἔχουσι κεφαλὴν περιμέτρου 55 ἑκατοστομέτρων περίπου. Ὁ Panchappe (1836) ἐμέτρησε συγχρόνως τὰς κεφαλὰς δέκα χειρωνακτῶν καὶ δέκα ἄλλων διακεκριμένων ἐν τοῖς γράμμασιν ἢ ταῖς ἐπιστήμασι, καὶ εὔρεν ὅτι αἱ κεφαλαὶ τούτων ἦσαν μᾶλλον ὀγκώδεις, τῆς διαφορᾶς μᾶλλον καταφανοῦς γενομένης κατὰ τὰ μετώπια μέρη. Τέλος κατὰ τὸ 1861 τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. Βρόκα, πολὺ πληρέστερον τῶν προτέρων, καταλήγει εἰς τὰ αὐτὰ συμπεράσματα.

Ἄλλ' ὅμως τὸ ζήτημα εἶναι τοσοῦτον σπουδαῖον, ὥστε ἦτο ἀντάξιον νὰ ἐπαναληφθῆ, ὑποβαλλομένων εἰς τὴν ἐξέτασιν πλείονων ἀνθρώπων· διότι ὁ Βρόκας μόνον 36 ἐξήτασε, καὶ μάλιστα ἀνθρώπους ἔχοντας τὰς αὐτὰς ιδιότητας, ἐξαιρουμένης μόνως τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως. Οἱ στρατιωτικοὶ ἰατροί, τῶν ὁποίων ἀναλύομεν τὸ ἔργον ὄντας ἐν τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ τοῦ Val de Grâce, καταῖχον ἐπιτηδειοτάτην θέσιν, ἐνοῦσαν πάντα τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν μελέτην τοῦ προβλήματος. Ἐν τούτοις δέον νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὰς ἐθνολογικὰς διαφορὰς. Ὅπως καὶ ὁ κ. Lagneau παρατήρησεν ἐν τῇ συζητήσει, ἥτις ἀμέσως μετὰ τὴν διακοίνωσιν αὐτῶν ἐγένετο, ἐν τῷ ἐν ἐνεργείᾳ γαλλικῷ στρατῷ ὑπάρχουσιν ἄνδρες καταγόμενοι ἐκ διαφόρων τῆς Γαλλίας χωρῶν, κατοικηθεισῶν ὑπὸ λαῶν διαφόρων φυλῶν διαφόρου ἰδίως ὄγκου τῆς κεφαλῆς.

Μετχειρίσθησαν εἰς τὰς ἐρεῦνας αὐτῶν οὐχὶ τὸν κανόνα καὶ τὸν διαθήτην, ἀλλὰ τὸ γνωστότατον τῶν πιλοποιῶν ὄργανον, δι' οὗ ἀνέλυσαν πολλὰ ἐνδιαφέροντα σημεῖα. Αἱ παρατηρήσεις δ' αὐτῶν ἐγένοντο ἐπὶ 190 ἰατρῶν·

133 στρατιωτῶν, ἐχόντων τοῦλάχιστον προκαταρκτικὴν παιδείαν·

72 στρατιωτῶν ἀγραμμάτων καὶ

94 δεσμωτῶν.

Παραλειπομένων δὲ τῶν τελευταίων τούτων, τῶν ὁποίων οἱ κοινωνικοὶ καὶ διανοητικοὶ ὅροι εἶναι λίαν

πολύπλοκοι, εξάγομεν ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοὺς ὁποίους οἱ ἐξετάσαντες ἰατροὶ ἔδωκαν, τὸν ἐξῆς πίνακα εἰς χιλιοστὰ τῆς διαμέτρου τοῦ ὄργάνου τῶν πιλοποιῶν, τοῦ καλουμένου μορφωτοῦ.

Διάμετρος	Ἰατρῶν Στρατιωτῶν	Στρατιωτῶν εὐπαιδευτῶν ἀπαιδευτῶν
Μήκους	85,29.	81,97. 79,13.
Ἐμπροσθεν (μετώπου)	48,91.	43,65. 42,35.
ὀπίσθεν (ὀπισθοκρανίου)	52,58.	49,06. 50,27.

Ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ διάμετρος τοῦ κρανίου τῶν ἰατρῶν καθ' ὅλας τὰς διαστάσεις ἦτο μεγαλύτερα τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι οἱ ἀπαιδευτοὶ στρατιῶται εἶχον κατὰ πάντα τὴν τελευταίαν βαθμίδα, ἐκτὸς τῶν διαστάσεων τοῦ ὀπισθοκρανίου.

Ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἰατρῶν εἶναι καταφανεστέρα μάλιστα εἰς τὰς κατὰ τὸ μέτωπον διαστάσεις, ἐπειδὴ ἡ μὲν κατὰ μέτωπον διάμετρος ὑπερέχει κατὰ 4,56 χιλιοστὰ τοῦ μέτρου, ἡ δὲ τοῦ ὀπισθοκρανίου κατὰ 2,82. Παραβαλλόμενοι δὲ οἱ ἰατροὶ πρὸς τοὺς δεσμώτας εἶχον τὴν μὲν κατὰ μέτωπον διάμετρον κατὰ 6,27 χιλιοστὰ τοῦ μετώπου μείζονα, τὴν δὲ τοῦ ὀπισθοκρανίου κατὰ 2,62.

Ἡ δὲ διαφορὰ τῶν δύο διαμέτρων καὶ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ ὀπισθοκρανίου παρὰ μὲν τοῖς ἰατροῖς εἶναι 3,67 χιλιοστὰ τοῦ μέτρου, τῶν δ' ἀπαιδευτῶν στρατιωτῶν εἶναι 7,92, τουτέστι διπλασία.

Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐξαγάγωμεν τὰ ἀκόλουθα δύο συμπεράσματα τὰ ὅποια εἶναι αὐτὰ ἐκάστω, δι' ὧν ἐπλούτισε τὴν ἐπιστήμην ὁ Parchappe.

1. Ἡ κεφαλὴ τῶν πεπαιδευμένων εἶναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένη τῆς τῶν ἀπαιδευτῶν.

2. Ἡ κατὰ τὸ μέτωπον χώρα παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις εἶναι ἀναλόγως μᾶλλον ἀνεπτυγμένη τῆς κατὰ τὸ ὀπισθοκρανίον.

Ἡδὴ δὲ, προκειμένου νὰ συμπεράνωμεν περὶ αἰτίας καὶ αἰτιατοῦ προβάλλεται τὸ ἀκόλουθον ζήτημα, ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ λύσις τοῦ ὅλου προβλήματος:

Ἄρα γε ἡ διηνεκῆς διανοητικὴ προσπάθεια, ἡ τοῦ νοῦ δηλαδὴ, ἐργασία ἐπιφέρει τὴν αὐξήσιν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς κεφαλῆς, ἢ τοῦναντίον, ἐπειδὴ ὁ ἐγκέφαλος εἶχε τάσιν πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἐπομένως διαμόρφωσιν κρανίου εὐρυτέρου, κατέστη δυνατὴ ἡ μάθησις;

Εἶναι πιθανώτατον ὅτι καὶ τὰ δύο αἴτια συντελοῦσι ταυτοχρόνως εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Δυνάμεθα δηλαδὴ εὐκόλως νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι δοθέντων δύο παίδων ἐχόντων τὰ αὐτὰ φυσικὰ προτερή-

ματα, τῶν ὁποίων ἕμως ὁ μὲν εἶς ἀμελεῖ πάσης διανοητικῆς ἐργασίας, ὁ δὲ ἄλλος ἐνδιατρίβει συνεχῶς περὶ ταιαύτην ἐργασίαν, οὗτος δύναται ν' αὐξήσῃ τὰς διαστάσεις τῆς κεφαλῆς του, ἥτις ἄνευ τούτου ἤθελε μείνει ὁμοίμορφος πρὸς τὴν τοῦ ἐτέρου. Ἐννοεῖται ἐξ ἄλλου ὅτι δύο παῖδες ἐπίσης ἐστερημένοι παιδευσεως, δηλαδὴ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ νοῦ τῆς ἐξωθεν προερχομένης, δύνανται νὰ διαφέρωσι κατὰ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν χωρητικότητά τοῦ κρανίου, ἀφοτέρως αὐξανούσας, ἢ μειουμένας ὁμοῦ. Ἀλλ' ἐὰν, ἐξ ὅτων ἐκ τῆς φυσιολογίας ἐν γένει καὶ ἐκ τῆς φυσιολογίας τοῦ ἐγκεφάλου ἰδίᾳ γνωρίζομεν, ταῦτα ἦναι ὅτι μάλιστα πιθανὰ, δὲν δυνάμεθα ἕμως ἀναντιρρόγητως ν' ἀποδείξωμεν, ἐὰν μὴ ἐξετάσωμεν αὐτὰ μετ' ἐκτάκτου ὑπομονῆς οὐχὶ ἐπὶ πολλῶν ἀνθρώπων τυχαίως ληφθέντων, ἀλλ' ἐπὶ προσώπων γνωστῶν εἰς τὸν παρατηρητήν. Ἐν τούτοις δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι κατὰ μέσον ὄρον ὁ φύσει διανοητικώτερος ἐργάζεται μᾶλλον διὰ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἡ δευτέρα τῆς αὐξήσεως αἰτία προστίθεται εἰς τὴν ἀρχικὴν.

Δὲν πρέπει νὰ ἐκπληττώμεθα ἀκούοντες ὅτι ἐγκεφαλός τις σχηματίζει αὐξανόμενον εὐρύτερον κρανίον. Διότι πρῶτον μὲν γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐν τῇ νεαρῇ ἡλικίᾳ τὰ διάφορα τοῦ κρανίου ὅστις συμπλέκονται διὰ ῥαφῶν ἀλλήλαις ἐντεθειμένων, στερεομένων καὶ σκληρυνόμενων προβαινούσης τῆς ἡλικίας. Ἡ ἀποσκληρυνσις δ' αὐτῆ γίνεται κατὰ τὸν Γρατιολὲ ταχύτερον παρὰ τοῖς αἰθίοφι, βραδύτερον ὅμως παρὰ τοῖς λευκοῖς. Ἀλλὰ καὶ ὁπόταν αἱ συῖραφαὶ αὗται ἐνωθῶσι, καὶ ἡ κοιλότης τοῦ κρανίου φαίνεται ἀνεπίδεκτος χαλαρώσεως, καὶ τότε δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν, ὅτι οἰονδήποτε ὅστω, ὅσοι σκληρὸν καὶ ἂν ὑποτεθῆ, εἶναι ἐλατὸν ὑπερβαλλόντως, καὶ ὅτι εἰς τὸν ζῶντα ὄργανισμὸν τὸ ἀπλὸν σχηματίζει τὸ σκληρὸν.

Αἱ καταμετρήσεις αἱ ὑπὸ τῶν κυρίων Lacassagne καὶ Cliquet γενόμεναι συμφωνοῦσι καὶ πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ κ. Βράκα, ὡς ἐκφράζοντες χωρητικότητα τῶν κρανίων, ἅτινα συνελέγησαν ἐν τοῖς νεκροταφείοις τῶν Παρισίων, καὶ ἀνήκοντα ἄλλα εἰς τὴν τάξιν τῶν πλουσίων καὶ ἐπομένως πεπαιδευμένων, καὶ ἄλλα εἰς τὴν μᾶλλον πτωχὴν τάξιν. Οὕτω κατὰ τὸν 19^{ον} αἰῶνα, ἐνῶ τὰ κρανία τῶν κοινῶν τάφων ἔχουσι περίμετρον 1,403 κυβικῶν ἑκατοστομέτρων, τὰ τῶν ἰδιωτικῶν τάφων ἔχουσι 1,484. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα προβάλλεται τὸ ζήτημα τοῦτο: οἱ πλούσιοι ἔχουσι ἄρα γε μεγαλύτεραν τὴν κεφαλὴν, διότι ἀπισχόλησαν τὸν ἐγκέφαλόν των, ἢ ὅσοι ἐμελλον νὰ ἔχωσι τὴν κεφαλὴν μεγαλύτεραν εδείχθησαν νοημονέστεροι καὶ ἡ-

δυνήθησαν ν' ἀποκτήσωσιν ὑψηλοτέραν κοινωνικὴν θέσιν; Ὅ,τι θὰ συνηγῶρει ὑπὲρ τῆς τελευταίας ὑποθέσεως εἶναι ὅτι αἱ κεφαλαὶ τοῦ IB' αἰῶνος, καθ' ἣν αἱ ἀλλαγὰὶ κοινωνικῆς θέσεως ἦσαν τοσοῦτω σπάνιαι, διαφέρουσι πολὺ ὀλιγώτερον πρὸς ἀλλήλας, οὕτω τὰ κρανία τοῦ νεκροταφείου τῶν ἀθῶων εἶχον χωρηκότητα 1,409 κυβικῶν ἐκ. ἦτοι ὡς ἔγγιστα τὴν νῦν χωρητικότητα τῶν κρανίων τοῦ κοινοῦ νεκροταφείου· τὰ δὲ κρανία τοῦ ἀριστοκρατικοῦ νεκροταφείου τῆς πόλεως ἔχουσι 1,426¹/₂ κυβικὰ ἐκ. ἦτοι διαφορὰν μεταξύ πλουσίων καὶ πτωχῶν κατὰ μὲν τὴν ΙΘ' ἑκατονταετηρίδα 81 κ. ἐκ. κατὰ δὲ τὴν IB' μόνον 15. Ἡ διαφορὰ λοιπὸν ἡ μεγάλη τῶν καταμετρήσεων καταδεικνύει ὅτι βελτιοῦται ἡ κοινωνικὴ κατάστασις, καὶ προσεγγίζει πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἀπολύτως δίκαιον κυριαρχίαν τῆς διανοίας.

Ἡ χρῆσις τοῦ ὄργάνου τῶν πιλοποιῶν δεικνύει ἀξιοσημεῖωτον καὶ πολὺ γενικὴν ἀσυμμετρίαν ἐν τῷ σχηματισμῷ τῆς κεφαλῆς. Οἱ κ. κ. Lacassagne καὶ Cliquet ἀπέδειξαν ὅτι ἡ ἀριστερὰ τοῦ μετώπου χώρα εἶναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένη παρὰ τὸς εὐπαιδευτοίς, ἐνῶ παρὰ τοῖς ἀπαιδευτοῖς εἶναι πολὺ ἀνεπτυγμένη ἡ δεξιὰ τοῦ ὀπισθοκρανίου χώρα. Τοῦτο δ' ἔχει σημασίαν ἕνεκα τῆς σπουδαίας ἐνεργείας, τὴν ὁποίαν οἱ φυσιολόγοι ἀποδίδουσιν εἰς μέρος τι τοῦ ἀριστεροῦ μετωπίου λοβοῦ. Θὰ ἦτο πραγματικῶς πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ ὡς πρὸς τοῦτο παράθεσις τῶν ἐπαριστέρων πρὸς τοὺς κοινοὺς τῶν ἀνθρώπων.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΠΟΛΟΣ. — Ὀκτωκαίδεκα παρῆλθον μῆνες μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν ἀγγλικῶν πλοίων "Λθερό καὶ Δυσκόθερον ἀπὸ τοῦ ἀγόνου αὐτῶν περίπλου ἐν τῷ βορείῳ πόλῳ, καὶ ἤδη τρεῖς ἐγένοντο ἐκδρομαὶ πρὸς ἔρευναν τῶν ἀρκτικῶν χωρῶν. Δύο τούτων διωργκώθησαν ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν, ἡ μὲν πρὸς ἀναζήτησιν τῶν λειψάνων τοῦ Τζῶν Φραγκλίνοῦ καὶ τῶν συνεταίρων αὐτοῦ, ἡ δὲ εἶναι ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις τοῦ κ. Ἰακώβου Γόρδον Βεννέτ, διευθυντοῦ τοῦ Κήρυκος τῆς Νέας Ὑόρκης. Αὐτὴ ἀποτελεῖται ἐκ δύο πλοίων, ἅπερ θὰ λάβωσιν ἐναντίας διευθύνσεις, τῆς Ἰωκινέτας (ἄχρι τοῦδε Πανδώρας, κατευθυνομένης νῦν εἰς Καλλιφορνίαν, καὶ μελλούσης νὰ μεταβῇ διὰ τοῦ Βεριγγείου πορθμοῦ, καὶ τοῦ ἀτμοδρόμονος Δασύντλε διὰ τῆς Σπιτσεβέργης. Οὕτω διττὰ θὰ ὦσιν αἱ περὶ ἐπιτυχίας ἐλπίδες τοῦ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν βόρειον

πόλον. Ἄλλως δὲ, ἡ ἑτέρα τῶν ὁδῶν τούτων εἶναι ἐκείνη ἣν ἠκολούθησαν ἤδη ἐπιδεδίξει καὶ δραστήριοι ἐξερευνηταί. Ὁ περίπυστος καθηγητῆς καὶ ὄρυκτολόγος κ. Νόρδεσκολδ εὐρίσκεται νῦν ἐν ὁδῷ, ὕπως ἐκθιάσῃ τὴν βορειοανατολικὴν διάβασιν. Τὰς δαπάνας τῆς ἐκδρομῆς αὐτοῦ θελοῦσιν ἐξ ἡμισείας καταβάλλει ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ ὁ ἐκ Γοθμβούργου σκῶτος ἔμπορος Ὅσκαρ Δίξων μετὰ τοῦ βίωσπου βαθυπλοῦτου Σιθηριαγκῶφ. Ἡ ἐκδρομὴ αὕτη ἀπέπλευσεν ἐκ Γοθμβούργου τὴν 15 παρελθόντος ἰουλίου ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου Ὑέγα, τόνων 299, ναυπηγηθέντος ἰδίᾳ διὰ τὸν ἐν ταῖς πάγοις πλοῦν, λαβόντος προμηθείας ἐπὶ διατίαν καὶ φέροντος πολλοὺς διαστήμους σφοῦς καὶ ναυτικούς. Ἄλλο μικρὸν ἀτμόπλοιον, ἡ Λένα, τόνων ἑκατὸν, ἀκολουθεῖ τὴν Ὑέγαν ὡς μεταφορικόν. Ὁ κ. Νόρδεσκολδ, προσεγγίζων εἰς ἓνα τῶν λιμένων τῆς Νορβηγίας πρὸς παραλαβὴν ναυτῶν, ἐμπείρων τῶν ἀρκτικῶν ἐκδρομῶν, προτίθεται νὰ περιπλεύσῃ τὴν βορειοανατολικὴν ἀκτὴν τῆς Ζαιμὲρ μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Γελιοῦσκιν. Ἐκεῖ ἀναμένει νὰ εὕρῃ ἐλεύθερα ὕδατα, ἕνεκα τοῦ τεραστίου ποσοῦ θερμοῦ ὕδατος, ὅπερ χύνουσιν ποταμοὶ ὡς ὁ Ὅβις καὶ ὁ Γίεννεσέϋ. Ὑποτίθεται ὅτι ὁ ὄγκος οὗτος εἶναι πολλῶν ὑπέρτερος τῶν ἐν τῇ Μεσογείᾳ καὶ τῷ Εὐξείνῳ ἐκβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Δουνάβεως, τοῦ Πὸ, τοῦ Ροδανοῦ, τοῦ Νείλου, τοῦ Δὸν, τοῦ Δνίπερ καὶ ἄλλων ἥττον σημαντικῶν. Ὁ σουηδὸς ἐξερευνητῆς φρονεῖ ὅτι ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ τὸ ρεῦμα θερμοῦ ὕδατος, ἕνεκα τῆς περιστροφῆς τῆς γῆς, λαμβάνει τὴν πρὸς ἀνατολὰς διεύθυνσιν, ἐξ οὗ τὰ ἐλεύθερα ὕδατα μένουσι κατὰ τὸ φθινόπωρον ἀρκούντως βραδέα. Τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἐπιβεβαιοῦσιν αἱ ἐκθέσεις βωσσικῆς ἐκδρομῆς, γενομένης τῷ 1836 ὑπὸ τοῦ πλοιοάρχου Πρατσίτσεφ. Ἐκεῖθεν θὰ περιπλεύσῃ τὴν ἀκτὴν τῆς Σιθηρίας μέχρι τοῦ Βεριγγείου πορθμοῦ, ὅπου ἐλπίζεται νὰ φθάσῃ πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου λήγοντος. Ἐὰν ἡ τῶν πάγων καὶ ἡ τοῦ καιροῦ κατάστασις ἐπιτρέψῃ, θὰ ποιήσῃται ἐκδρομὰς πρὸς βορρᾶν, θὰ περιηγηθῇ τινὰς τῶν πρὸς βορρᾶν νήσων, ἃς οὐδέποτε πλοῖον, πολλῶν δὲ μᾶλλον ἀτμόπλοιον ἐπετκέφθη. Ὁ κ. Νόρδεσκολδ βασιζόμενος ἐπὶ τῶν συνειλεγμένων κατὰ τοὺς προηγουμένους πλόας αὐτοῦ παρατηρήσεων, ὑποτίθησιν ὅτι ἄχρι τοῦδε οὐδὲν πλοῖον, ἐροδιασθὲν κατὰ τοὺς πράγματι ναυτικούς ὄρους, διῆλθε τὸν ὠκεανὸν, ὅστις ἐκτείνεται βορειῶθεν τῆς Σιθηρίας. Τὰ μικρὰ βωσσικὰ σκάφη, ἅπερ ἀπὸ μεσοῦντος τοῦ ΙΖ' αἰῶνος δραστηρίως ἐξερεῦνθησαν τὰς βραβεῖους θαλάσσας, οὐδέποτε, λέγει, περιεπλανήθησαν πορ-